

Verslag bijeenkomst KBG Zuidoost

LET OP: niet geaccordeerd door klankbordgroep

Datum bijeenkomst: 16.12.2021
Auteur: Sipke Bontekoe
Verslag niet geaccordeerd door klankbordgroep

Op 16 december jl. vond de derde bijeenkomst plaats van de klankbordgroep Zuidoost van de Regionale Energiestrategie (RES) Wind Amsterdam.

Een substantieel deel van de klankbordgroep heeft voorafgaande aan de bijeenkomst verzocht of zij zelf een voorzitter mochten aanwijzen en de agenda konden samenstellen. Daar werd mee ingestemd door de gehele klankbordgroep. Hiermee werd een van de klankbordgroepleden de voorzitter van de avond. De klankbordgroep heeft hiertoe besloten omdat in de eerste twee bijeenkomsten te weinig tijd overbleef om inhoudelijk te reflecteren op het afwegingskader.

Momenteel geven de klankbordgroepen in de Reflectiefase RES Wind feedback op het Afwegingskader. In de bijeenkomst is besloten dat deze klankbordgroep het lokale deel van het Afwegingskader (over de zoekgebieden rondom stadsdeel Zuidoost) als groep herschrijft, om op die manier de aanpassingen door te geven die zij nodig vinden. Het is voor hen belangrijk dat het lokale deel hun zorgen goed verwoordt. Dit tekstvoorstel is bijgevoegd als bijlage aan het eind van dit document.

Agenda:

- Korte toelichting op deze agenda
- Toelichting op de aangeleverde concept-teksten per zoekgebied: Diemerscheg, Weesperkarspel, Knooppunt Holendrecht/Hoge Dijk. Per zoekgebied zal een persoon de tekst over het betreffende gebied toelichten.
- Procedure ter vaststelling van de bijlage Amsterdam Zuidoost (ons voorstel: teksten worden gebundeld, rondgemaaild en de volgende bijeenkomst vastgesteld).
- Status van de stukken: wat ligt al vast, waar hebben wij nog invloed op, wat gaat er verder mee gebeuren, wat kan een nieuwe gemeenteraad ongedaan maken?
- Samenstelling van de groep: geen afspiegeling van de bevolking van Amsterdam Zuidoost. Dit is al in de eerste bijeenkomst gesignaleerd. Wat heeft de gemeente hiermee gedaan?
- Rondvraag (Q&A): vragen uit vorige bijeenkomsten die zijn blijven liggen of onvoldoende zijn beantwoord; overige vragen en opmerkingen.

Verdere inhoud van dit verslag:

- Tijdens de bijeenkomst zijn de volgende onderwerpen ook besproken:
- Expertgroepen gezondheid en natuur
- Wat is het Afwegingskader?
- Op verschillende momenten tijdens de bijeenkomst heeft de gemeente uitleg gegeven over het Afwegingskader. Deze informatie is hier terug te vinden.
- Volgende bijeenkomst en openstaande vragen

Bijlagen:

- Bijlage 1: Lijst met aanwezigen
- Bijlage 2: MS Teams chat (geanonimiseerd)
- Bijlage 3: Tekstvoorstel Afwegingskader van de klankbordgroep

Toelichting op de aangeleverde concept-teksten

- De zorgen van de klankbordgroep die onvoldoende naar voren komen in de de aangeleverde concept-teksten per zoekgebied schrijft de klankbordgroep zelf in een tekstvoorstel. Om een overzicht te geven van de meest-besproken zorgen van de klankbordgroep tijdens deze bijeenkomst volgt hier een overzicht:
- De zoekgebieden voor windturbines bevinden zich rondom Zuidoost allemaal bij belangrijke recreatiegebieden. Klankbordgroepleden maken zich zorgen dat omwonenden niet meer tot rust kunnen komen. Bijvoorbeeld zal de recreatiewaarde van de Gaasperplas enorm dalen. Dit is een belangrijk recreatiegebied om in de zomer vakantie te vieren voor gezinnen uit de buurt die rondkomen van een uitkering.
- Het landschap is enorm veel waard. Daar is veel in geïnvesteerd de afgelopen decennia. *“Dat wordt allemaal te niet gedaan als hier windmolens komen”*. Zo is een tunnel aangelegd voor de trein bij Abcoude om de rivier de Gein niet te onderbreken. De A9 is ondergronds aangelegd in Amsterdam-Zuidoost. Ook is de verbinding tussen de A6 en A9 niet doorgestaan om dit gebied te behouden. Gemeente de Ronde Venen heeft ervan afgezien hier windturbines te plaatsen om het cultuurlandschap te behouden. De windturbines mogen hier niet komen, vindt de klankbordgroep.
- De zoekgebieden staan erg dicht op de woonwijken van Zuidoost. Bewoners maken zich grote zorgen over onbekende gezondheidseffecten voor omwonenden.
- De klankbordgroep geeft aan dat er onvoldoende onafhankelijk onderzoek is gedaan naar de gezondheidsrisico's en schade aan de natuur. Hierover later in dit verslag meer.
- Een aantal van de zoekgebieden liggen op belangrijke trekvogelroutes. Het beroemde Trekvogelpad voor wandelaars loopt bijvoorbeeld langs Amsterdam-Zuidoost.
- Deelnemers maken zich zorgen over het Diembos. Dit is een belangrijk stuk oerbos waar veel bedreigde diersoorten leven zoals de ringslang en meer dan dertig bedreigde vogelsoorten.

Procedure ter vaststelling van de bijlage Amsterdam Zuidoost

De klankbordgroep is ontevreden over het proces zoals de gemeente deze heeft ingericht. Hieronder de hoofdzakelijke punten die hierover tijdens de bijeenkomst werden besproken:

- Klankbordgroepleden zijn niet te spreken over dat zij zeer laat zijn betrokken bij de inspraak. Ze hebben het gevoel dat al vaststaat dat er windturbines komen in de zoekgebieden.
 - Antwoord Gemeente Amsterdam: De gemeente erkent dat dit zo is, maar geeft aan dat er nog veel mogelijkheden zijn de komende maanden en jaren om mee te praten. Het proces bevindt zich momenteel in de reflectiefase. In deze fase worden geen besluiten genomen. De signalen gaan naar het College van B&W en de Gemeenteraad. Te zijner tijd zal het als naslagwerk fungeren voor de raad bij het beoordelen van de vergunningsaanvraag. Als voorbeeld: Momenteel verkeert het project Noorder IJplas/Cornelis Douwes terrein in een dergelijke fase. Hier loopt het participatieproces van de voorbereidingsfase voor windmolens in dit gebied. Participatie vindt onder andere plaats op de Notitie Rijkwijde Detailniveau (NRD) een participatie traject gaande. Deze notitie vormt de basis voor de MER en de Gezondheidseffect analyse – die beiden zeer belangrijk zijn voor de vergunningsverstrekking.
- Deelnemers ergeren zich aan de haast die de gemeente heeft om de reflectiefase af te ronden. “Er is niet genoeg tijd om te reflecteren”. “Waarom moet dit per se voor de gemeenteraadsverkiezingen door de raad heen gejaagd worden?”
 - Antwoord van de gemeente: De gemeente geeft aan dat zij als ambtenaren geen haast hebben. Heeft de politiek wellicht haast? De gemeenteraad heeft besloten de reflectiefase binnen een bepaald tijdsbestek te willen voltooien. De gemeenteamttenaren hebben zich hieraan te houden.
- De klankbordgroep heeft al vaker aangegeven dat de kaarten van de zoekgebieden niet kloppen, zo missen bijvoorbeeld de nieuwe woonwijk Weesperpluis en de volkstuinten. Ze maken zich zorgen dat de gemeente geen rekening houdt met de (toekomstige) ontwikkeling van de omgeving.
- Deelnemers maken zich zorgen dat de gemeente niets doet met het Afwegingskader.

- Later in dit verslag wordt uitgelegd wat het Afwegingskader is en hoe dit een basis vormt voor de rest van het proces RES Wind.

Status van de stukken

Klankbordgroepleden vinden dat de zoekgebieden zijn vastgesteld op basis van onvoldoende onafhankelijke informatie. Het onderzoek dat in latere stadia van het traject plaatsvindt wordt uitgevoerd door initiatiefnemers die windturbines willen exploiteren. De groep vindt dat een façade, omdat dit onderzoek betaald wordt door de markt en daarom “weten we al wat de uitkomst zal zijn”.

Initiatiefnemers moeten in de vergunningaanvraag een aantal stappen doorlopen. Daarin moet ook een Gezondheidseffect analyse en een Milieu Effecten Rapportage (MER) uitgevoerd worden. Zij zijn daarmee verplicht om grondig uit te zoeken wat de mogelijke gezondheidseffecten zijn voor omwonenden en de effecten op de omliggende natuur.

Een klankbordgroep lid heeft voorbeelden opgezocht van deze rapportages. Dit blijken stukken te zijn die vooral zijn gebaseerd op wetgeving. Volgens deze persoon loopt de wetgeving achter. Daarom wordt opgeroepen dat de gemeente meer onafhankelijke onderzoek laat uitvoeren naar de effecten op de gezondheid en natuur, zodat de wetgeving kan worden aangescherpt en de Gezondheidseffect analyse en MER meer bescherming bieden.

Samenstelling van de groep

Klankbordgroepleden vinden het vervelend dat weinig diversiteit aan bevolkingsgroepen tot nu toe bereikt zijn voor de inspraak voor RES Wind.

- Hoe heeft de gemeente praktisch-opgeleiden en etnische groepen in Zuidoost betrokken bij RES Wind?
 - Antwoord van de gemeente: Dat is bijvoorbeeld gedaan met flyers, maar ook door middel van geo- en demografisch-targetting op sociale media.

De klankbordgroep denkt na over hoe zichzelf of de gemeente meer mensen kan bereiken voor de volgende fase van het traject.

Expertgroepen gezondheid en natuur

Voor de onderwerpen gezondheid en natuur zijn expertgroepen opgericht. De expertgroep gezondheid heeft bijvoorbeeld de opdracht om onderzoek te doen in de bestaande wetenschappelijke literatuur over de gezondheidseffecten. Beide expertgroepen hebben klankbordgroepen, de klankbordgroep gezondheid en de klankbordgroep natuur, die meedenken over de belangrijkste vragen. De klankbordgroep gezondheid heeft bijvoorbeeld meer dan 125 vragen geformuleerd. Veel van deze vragen gaan over de normering.

De adviezen van de expertgroepen gaan net zoals het Afwegingskader naar de gemeenteraad en het College van B&W en de gemeenteraad. Als het advies bijvoorbeeld wordt: er is aanvullend onafhankelijke onderzoek nodig. Dan moet de gemeenteraad daar over beslissen.

Overige vragen en afspraken

- In overleg met gemeente en Public Mediation is besloten dat de KBG Zuidoost zelf een concept tekst aanlevert voor de bijlage over de drie zoekgebieden in Zuidoost. De gemeente bespreekt intern of het mogelijk is de alternatieve tekst op te nemen, waarbij de gemeente nog een redactieslag maakt. Sipke levert een format aan: het maximum aantal woorden is 650 woorden of een lengte van 1,5 pagina per zoekgebied in de opmaak de concept-tekst.
- Hoeveel contact heeft gemeente Amsterdam met omliggende gemeenten?
 - Antwoord van de gemeente: Op ambtelijk niveau is elke twee weken een overleg tussen RES Wind Amsterdam en omliggende gemeenten als de Ronde Venen en Diemen. Ook het stadsdeel Zuidoost is daarbij betrokken.
- De vaststelling van de verslagen werkt als volgt. Public Mediation stelt een concept op. Dat wordt met de groep gedeeld via de mail en op het online MS Teams platform. De

klankbordgroep geeft schriftelijk feedback. Public Mediation verwerkt deze. Het verslag wordt besproken in de volgende klankbordgroep voor dat deze vastgesteld wordt.

Wat is het Afwegingskader?

Het Afwegingskader maakt de zorgen en behoeften inzichtelijk van belanghebbenden als het gaat om de plaatsing van extra windturbines in Amsterdam. Het is een bundeling van signalen uit de stad van vooral bewoners, maar ook mensen die werken of recreëren binnen de gemeentegrenzen, bewoners van buurgemeenten, maatschappelijke organisaties en ondernemers. Het Afwegingskader maakt geen prioritering van zorgen en behoeften. De perspectieven staan naast elkaar zonder deze onderling te vergelijken. Deze informatie is opgehaald tijdens de verschillende gespreks- en participatiemomenten zowel in aanloop naar de RES 1.0 als in de huidige reflectiefase. In de aanloop naar de RES 1.0 waren dat ingediende zienswijzen bij de gemeenteraad, brieven aan de gemeente(raad) en inspraakrondes. In de huidige reflectiefase gaat dat om de online raadpleging Participatieve Waarde-Evaluatie (PWE), het onderzoek naar de leefomgeving (de Context Mapping) en de eerste bevindingen van de expertgroepen Natuur en Gezondheid. Ook hebben de stedelijke klankbordgroep en de klankbordgroepen Gezondheid en Natuur al feedback gegeven op een conceptversie van het algemene deel (deel I) van het Afwegingskader. De zorgen uit deze klankbordgroep in Zuidoost over gezondheid en natuur worden met veel diepgang behandeld in de klankbordgroepen gezondheid en natuur.

Het Afwegingskader als basis

Het Afwegingskader wordt in februari 2022 voorgelegd aan de Gemeenteraad van Amsterdam met een aantal bijlagen, waaronder het verslag van deze bijeenkomst. Het Afwegingskader biedt een bundeling van de signalen uit de stad. Het is geen beslisboom waar uitkomt of een locatie wel of niet geschikt is. De raad kan het Afwegingskader raadplegen als zij een besluit nemen over bijvoorbeeld vergunningverlening voor een windmolen in een zoekgebied. Ook initiatiefnemers kunnen het Afwegingskader gebruiken om inzicht te krijgen in wat in specifieke gebieden speelt. Het Afwegingskader is een van de producten van de reflectiefase, maar geen eindstation. Het gesprek tussen de gemeente en omwonenden en andere belanghebbenden gaat verder in de volgende fase.

Het Afwegingskader heeft twee delen. Deel I bevat signalen die gelden voor de hele stad. In Deel II heeft elk zoekgebied een eigen aanvulling wat specifiek voor dat zoekgebied belangrijk is. In allebei deze delen worden de signalen uit de stad kernachtig benoemd. De gemeente beseft dat in het Afwegingskader weinig ruimte is voor de verhalen en de onderbouwing van (bijvoorbeeld) omwonenden die hun zorg zo legitiem maken. Met deze reden worden andere vormen van participatie (zoals de verslagen van deze klankbordgroep) bijgevoegd in de bundel die wordt overhandigd aan de Gemeenteraad en het College van B&W.

Het Afwegingskader wordt opgesteld binnen de kaders die landelijk zijn bepaald, bijvoorbeeld in het klimaatakkoord. De gemeente Amsterdam wil daar niet van afwijken. De signalen uit de stad worden toegevoegd aan de wet- en regelgeving voor toekomstige beslissingen.

De opdracht

De lokale klankbordgroepen is gevraagd om het lokale deel (deel II) van het huidige concept Afwegingskader aan te vullen. Het Afwegingskader is een succes als bewoners zich herkennen in de zorgen en behoeften. Daarom is deze verificatie belangrijk.

Volgende bijeenkomst en openstaande vragen

In totaal vinden er zes bijeenkomsten plaats met de klankbordgroep Zuidoost. Voor de volgende (de 4e) bijeenkomst staat nog geen datum gepland. Deze zal plaatsvinden op een avond in januari van 19.00 tot 21.00u via MS Teams. De klankbordgroep heeft de onafhankelijke voorzitter van deze groep gevraagd om de volgende bijeenkomst voor te zitten.

Openstaande vragen

Gaat de Gemeente Amsterdam onafhankelijk onderzoek instellen naar de mogelijke gezondheidsschade en natuurschade van windturbines?

Hoe kunnen praktisch-opgeleiden en etnische groepen in Amsterdam-Zuidoost beter betrokken worden bij de volgende fases van het traject RES Wind.

Bijlage 1: Lijst met aanwezigen

Aanwezig (perspectieven)

Bewoners Weespersluis
Bewonersgroep Stammerdijk Diemen
Buurtbewoner Zuidoost
Buurtbewoner Holendrecht
Buurtbewoner Gein
Diemerwind
Leesclub Zuidoost
Stichting Erf Abcoudermeer
Stop Windturbines Gein
Vereniging Gein3Dorp
Volkstuinvereniging Frankendael
Buurtbewoner Zuidoost
Zangvogelvereniging de Ringmasters

Otto van den Berg (Gemeente Amsterdam, team RES Amsterdam)
Marc Rijnveld (Public Mediation)
Sipke Bontekoe (Public Mediation)

Afwezig

Bewonersvereniging Holendrecht Oost
Bewonerscommissie Eigen Haard HoefijzerPlus
GEM Bloemendalerpolder / Weespersluis
JongRES
Veenwind (de Ronde Venen)
Volkstuinvereniging Linnaeus

Bijlage 2: MS Teams chat (geanonimiseerd)

[16-12-2021 19:06] ik kreeg een afmelding van {persoon} en net voor de meeting een afmelding van {persoon}

[16-12-2021 19:19] Het is een ambitie. Geen plicht.

[16-12-2021 19:20] Reflectie is ook terugkijken op het proces van de ambitie. Achteruit kijken dus. Nu is het vooruitkijken...en dat is zo jammer..

[16-12-2021 19:24] De mer voor het hyperscale datacentrum in Zeewolde was lovend. Geeft mij geen vertrouwen in de Mer.

[16-12-2021 19:27] ik kan wel iets vertellen over gezondheid (als jullie willen)

[16-12-2021 19:43] 350 meter is echt bizar dichtbij!!! Zowel voor bewoners als recreanten, nog niet te spreken over de natuur/vogels

[16-12-2021 19:49] Weinig Reigersbossers en andere bewoners en gebruikers rond en van het zoekgebied weten wat ze boven het hoofd hangt! Bewoners in dit zoekgebied uiten zorgen over het achterblijven van de betrokkenheid van verschillende groepen. Hier wonen onder andere mensen met een minder gunstige sociale en/of economische positie, die ook niet altijd de Nederlandse taal beheersen. Het is van belang dat zij ook meegenomen worden in participatietrajecten. • Bewoners voelen zich 'de dupe' van keuzes waar andere Amsterdammers profijt van hebben. Impact lijkt nu vaak uit te vallen naar mensen met een laag inkomen. • Bewoners uit de omgeving geven mee dat zij slecht zijn geïnformeerd.

[16-12-2021 19:54] Er liggen twee volkstuinparken inde Diemerscheg

[16-12-2021 19:56] Waar mensen 6 maanden per jaar wonen.

[16-12-2021 19:57] Woonwijk Kantershof ligt 600-800 meter vanaf het zoekgebied Diemerscheg. Hier staan veelal slecht geïsoleerde (huur)woningen. Er staan bovendien 3 basisscholen.

[16-12-2021 20:04] {persoon} heeft ook kaartjes gemaakt en {persoon} en ik hebben ze aan elkaar geplakt. (de kleurenkaart). Zal ik mailen..m

[16-12-2021 20:06] Nu nog van zoekgebied 5c nog, Diemerbos, een kaartje. En Windalarm heeft er ook een videoclip van gemaakt. Zal ik ook toesturen

[16-12-2021 20:19] Je doet het heel goed hoor {persoon}!

[16-12-2021 20:23] Ik moet helaas afhaken, want ben helaas te druk met werk. Heb dienst...

[16-12-2021 20:23] Fijn dat je erbij was {persoon}!

[16-12-2021 20:23] Het format is 650 woorden per zoekgebied.

[16-12-2021 20:28] Het is maximaal 650 woorden, sommige zoekgebieden hebben maar 400 woorden. Misschien is richt-hoeveelheid 500 woorden dan?

[16-12-2021 20:30] Wat is de 8ste klankbordgroep?

[16-12-2021 20:31] Volgens mij zijn het er inderdaad 7. Stedelijk Natuur Gezondheid Zuidoost Oost Noord Nieuwe-West

[16-12-2021 20:32] 1,5 pagina per zoekgebied, 1,5 pagina bepaalt ons leefgenot, onze gezondheid en dat van de natuur, en dat binnen 4 dagen. hoe is dat mogelijk? Terwijl we niet kunnen inkijken/beoordelen wat aangeleverd wordt..Sterkte {persoon}!

[16-12-2021 20:34] Ik heb eerder gehoord dat er inderdaad na de start nog een 8ste bijgekomen is....maar weet het onderwerp niet meer . Ik dacht meer vanuit de initiatiefnemers

[16-12-2021 20:36] Een plaatje met de bewoning van Weesperluis

<https://bloemendalerpolder.mett.nl/home/default.aspx>

[16-12-2021 20:38] Hier is de koppeling naar het eerste deel van Afwegingskader: KLIK HIER ShareFile

[16-12-2021 20:41] En dit is een plaatje met woningen ingetekend bij weesperluis: Atelier voor Stedenbouw, Landschap, Architectuur.

[16-12-2021 20:42] mand

[16-12-2021 20:44] Stel: Als er een andere coalitie komt, die geen windindustrie in Amsterdam wil, kan dus alles terugdraaien?

[16-12-2021 20:46] Zijn de terrasverwarmers ook meegenomen. Daar komen er steeds meer van. Dweilen met de kraan open.... Plus de datacentra die nog komen, in Amstelscheg bijv (dacht ik) ...

[16-12-2021 20:58] kunnen wij wel voor julli eopzetten

[16-12-2021 21:00] top

[16-12-2021 21:10] Ik moet echt gaan. Fijne avond nog.

[16-12-2021 21:11] Voordat iedereen straks verdwijnt: ik vond dit een erg prettige vergadering waarbij ik het gevoel echt iets gebeurd. Eerlijke antwoorden, constructief van ook {persoon} en {persoon} en {persoon}. Erg prettig, een verademing. Prima voorzitterschap van {persoon}.

[16-12-2021 21:12] Ik moet helaas stoppen. Marije bedankt voor het uitstekende voorzitterschap!

[16-12-2021 21:12] Diemen wil ook in de Diemerscheg turbines plaatsen.

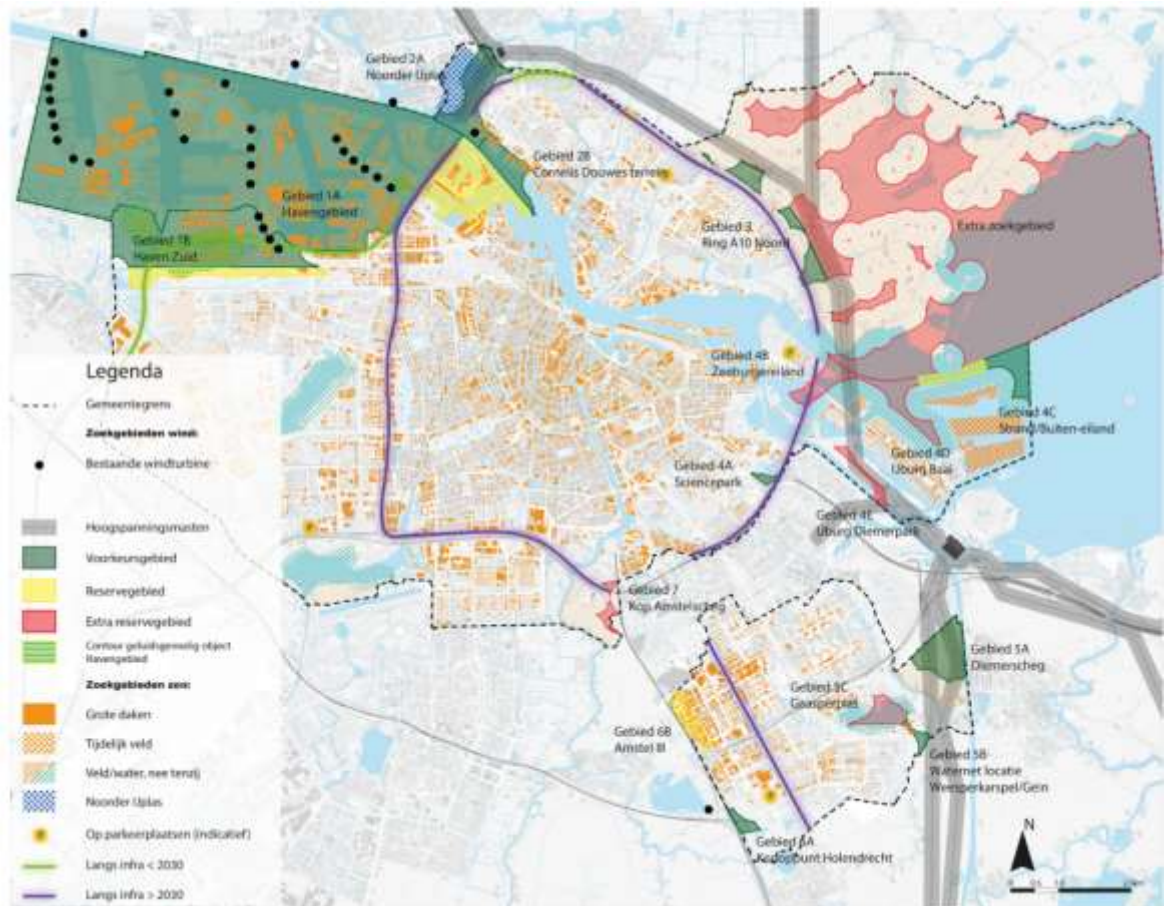
[16-12-2021 21:14] Diemerscheg is prioriteitsgebied 1, na de havens. Met Diemen samen. Dat beangstigend mij.

[16-12-2021 21:16] Fed heeft een extra inspraakavond...
[16-12-2021 21:16] Ik vond dit een hele goede vergadering. Goed gedaan {persoon}!
[16-12-2021 21:17] goed gedaan {persoon}, dank!
[16-12-2021 21:17] {persoon} dank voor jouw voorzitterschap. Top
[16-12-2021 21:19] Dank {persoon}
[16-12-2021 21:21] goed gedaan {persoon}

Bijlage 3: Tekstvoorstel Afwegingskader van de klankbordgroep

Introductie Deel 2: Afwegingskader per zoekgebied: input uit 'Onderzoek naar de leefomgeving'

Naast dat er signalen zijn opgehaald die gelden voor de hele stad, zijn er ook signalen per zoekgebied verzameld en opgenomen in het afwegingskader. Per zoekgebied houdt in: voor de voorkeursgebieden uit de [RES 1.0](#) (kaart 6.1). Zie hiervoor het kaartje hieronder.

Om te komen tot een overzicht van signalen per zoekgebied is, naast informatie uit de insprekavonden, raadsadressen en e-mails, ook informatie gebruikt die is opgehaald tijdens deze reflectiefase door middel van een onderzoek naar de leefomgeving. Belangrijk is te benadrukken dat elk overzicht per zoekgebied op hoofdlijnen inzicht geeft in de signalen die vanuit de stad zijn meegegeven over dat specifieke zoekgebied. Er is te zien dat sommige thema's niet of nauwelijks genoemd zijn in bepaalde gebieden, die hebben in de visualisatie dus geen plek gekregen. Dit betekent echter niet dat deze thema's geen rol meer zullen spelen in het vervolg. In alle gevallen worden mogelijke effecten op natuur en gezondheid onderzocht in de verplichte milieueffectrapportage, in een Gezondheidseffectanalyse of in andere onderzoeken.

Algemene inleiding bij de zoekgebieden in Amsterdam Zuidoost

Vóór de vaststelling van de zoekgebieden is veel van onderstaande informatie reeds in vele vormen (raadsadressen, inspreken, petitie, digitale informatiebijeenkomsten et cetera) aan de gemeenteraad aangeboden.

Uit de informatie blijkt dat de impact van de plaatsing van windturbines te dicht bij bewoning, tuinhuisjes, natuur- en recreatiegebieden, zeer groot zal zijn. Bewoners vrezen onaanvaardbare schade aan gezondheid, natuur en recreatiegebieden. Deze recreatiegebieden vormen bovendien de enige vakantiebestemming voor een groot aantal bewoners met een laag inkomen.

De eerder ingediende, gegronde en onderbouwde bezwaren van de omwonenden en tuinders zijn niet serieus genomen bij de vaststelling van de zoekgebieden. Er heeft geen onafhankelijk

wetenschappelijk onderzoek plaatsgevonden naar de daadwerkelijke geschiktheid van de zoekgebieden alvorens deze vast te stellen. De vraag dient zich aan of en waarom de gemeente de bewijslast lijkt te hebben omgedraaid: zoekgebieden zijn voorlopig geschikt verklaard en omwonenden moeten nu maar aantonen dat dat niet zo is.

Bewoners in de zoekgebieden zijn het oneens met tot nog toe gebruikte onderzoeken. Die hebben onvoldoende oog voor de negatieve effecten van windturbines in dit gebied. De gemeente-enquête geeft bijv. geen ruimte te kiezen voor situaties zonder ernstige overlast.

De EPW-workshop werd ervaren als oppervlakkig. Het belangrijkste thema gezondheid werd aanvankelijk niet genoemd. Door lage response zijn uitkomsten niet representatief.

Daarom bepleit de KBG ZO alsnog onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de impact van windturbines in de zoekgebieden op de gezondheid van omwonenden en tuinders, op de natuur en de recreatie. Dit onderzoek moet plaatsvinden vóór de start van de voorbereidingsfase voor plaatsing en moet uitsluitend geven over de daadwerkelijke geschiktheid van de zoekgebieden. Hieronder leest u de uitkomst van div. onderzoeken door de gemeente, per zoekgebied aangevuld met opmerkingen uit de KBG ZO.

Een laatste opmerking: de KBG ZO heeft div. afbeeldingen gesuggereerd die volgens de leden de impact van windturbines in de zoekgebieden laten zien, maar die werden door de redactie om procedurele redenen van de hand gewezen. Wij vragen de gemeente dringend om zelf met eerlijke en transparante foto's, fotomontages en kaartjes te komen, waarin de buurten en de geplande windturbines herkenbaar en realistisch in beeld worden gebracht. Vooralsnog voegen wij onze eigen illustraties toe.

1. Diemerscheg-Amsterdam

Diemerscheg is een natuurgebied (NNN en BPL), gelegen tussen Driemond en Diemen, en onderdeel van het Diemberbos. Het bestaat uit ruig bosgebied en uit oudhollands scheggenlandschap met de Stammerdijk en rijksmonument de Gaaspermolen. Het Diemberbos is in de jaren '90 aangelegd om aan de groen behoefte van het groeiend aantal bewoners van Amsterdam te voldoen en om de aanleg van de A9 te compenseren. De relatieve rust en het natuurlijke, ruige karakter onderscheiden het Diemberbos van het Amsterdamse Bos, Gaasperplas en Spaarnwoude.

De Diemerscheg is onderdeel van de Hoofd Groen Structuur en vormt een ecologische verbinding met de Hoge Dijk. Aan de Oostkant sluit het gebied via het Diemerpark en Flevopark aan op het Natura 2000 gebied De IJplas en de Schellingwoudescheg.

Leefomgeving

Hinderbeleving en gezondheidseffecten

- Bewoners van het zoekgebied hebben ernstige zorgen over gezondheidseffecten zoals slapeloosheid, hartritme stoornissen door (laagfrequentie) geluid, knipperlichten en slagschaduw.
- Volkstuinbewoners hebben zorgen over de 0-meter afstand, terwijl tuinders daar voor langere periodes in het jaar verblijven/wonen en huisjes enkel glas en dunne wanden hebben
- Zorgen over afbreken van onderdelen van de windturbines en/of ijsworp.
- Zorgen over het niet meenemen van hinder voor nieuwe bewoners van Weesperluis en volkstuinen omdat die ondanks eerder aandringen niet zijn ingetekend op planningskaarten.

Recreatie & belevingswaarden

- De Diemerscheg is één van de groene longen van Amsterdam.
- Het zoekgebied is een groen recreatiegebied voor bewoners uit Amsterdam, Diemen, Abcoude en Weesp.
- Zorgen over het afname van recreatiewaarde door het kappen van oerbos, het verstoren van de rust, aanleggen van asfaltwegen en afname van de biodiversiteit van flora en

fauna.

Natuur

- Zorgen over de afname van diverse diersoorten in dit zoekgebied, zoals vogelpopulatie (136 verschillende soorten), ringslangen, egels, wezels, vossen, vleermuizen, insecten en amfibieën. Een groot deel hiervan staat op rode lijst.
- Zorgen over verlies van uniek stuk oerbos, juist aangelegd voor de bewoners van Amsterdam.
- Zorgen over de trekvogelroute boven de Diemerscheg.
- Zorgen over negatieve invloed op populatie vleermuizen en trilgevoelige dieren zoals de mol, ringslang.
- Zorgen over verlies van 676 soorten natuur op de volkstuinten.

Ruimtelijke kwaliteit en landschap

- Diemerscheg wordt gekenmerkt door een ruig karakter met moerassen en oerbos.
- In de bodem liggen zeldzame fossiele boomstammen van prehistorisch oude veeneiken.
- Door de veenbodem bergt zij grote hoeveelheden CO₂ en filtert fijnstof uit de lucht.

Maatschappelijke betrokkenheid en democratische legitimatie

Inspraak en dialoog

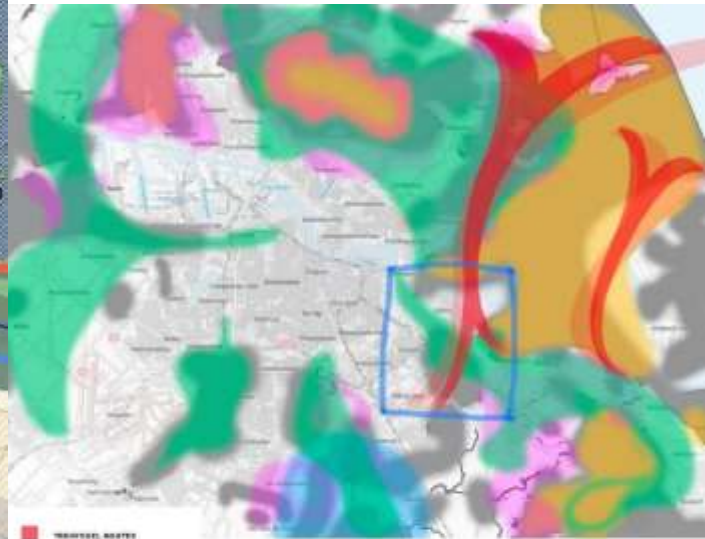
- Bewoners en tuinders geven aan dat ze niet of slecht geïnformeerd zijn.
- Uit een lokale enquête, handtekeningenactie en demonstratie blijkt dat 85% van de bewoners uit Driemond tegen plaatsing is van windturbines in de Diemerscheg.
- Deelnemen aan de reflectiefase lijkt zinloos omdat deze geen invloed heeft op de zoekgebieden.
- Er is geen goede vertegenwoordiging van verschillende bevolkingsgroepen, niet qua leeftijd, opleidingsniveau, milieu en etnische afkomst.

Sociale cohesie

- Zorgen over de gevolgen voor volgende generaties: met de komst van jonge gezinnen (3000 woningen in Weespersluis) moet de buurt ook voor hen leefbaar en groen blijven.
- Duurzame keuzes moeten gezamenlijk gemaakt worden en iedereen (ook de toekomstige bewoners) moet worden meegenomen.

Betrokkenheid buurgemeenten

- Door de ligging van Diemerscheg tussen aangrenzende buurgemeenten, Diemen, Weesp en Ronde Venen is betrokkenheid en afstemming noodzakelijk.
- Driemond wordt daarmee aan driekanten bedreigd: Gemeente Diemen wil ook windturbines plaatsen in de Diemerscheg en aan de andere van de provinciale weg ligt het Waternet zoeklocatie.
- Weesp en Ronde Venen hebben windturbines afgewezen. Windturbines worden nu gepland op hun gemeentegrenzen vanuit Amsterdam en/of Diemen.

Het blauwe vierkantje uit de vogeltrekroute is kaart 2.

Samenhangend en betaalbaar energiesysteem

Liever meer zonne-energie

- Zet in op zonne-energie, zonnepanelen en zonneparken.

Lokale productie

- Dit complexe vraagstuk moet ook op nationaal niveau opgelost worden.
- Bewoners zijn zelf bezig met duurzaamheid.
- Een groot gedeelte van de groene energie wordt verbruikt door datacentra in plaats van omwonenden die de lasten daarvan dragen.

Inzet van alternatieve technieken en innovaties

- Zet in op opslag, windturbines zonder wieken, consuminderen.

Energieafnemers

- Zorgen over de rol van windturbine-investeerders. Zij krijgen de opbrengsten en omwonenden de lasten.

Bijdrage aan CO2-doelstelling

Ambitie Windenergie van Amsterdam en het Rijk

- Bewoners vragen waarom Amsterdam de ambitie op lokaal niveau wenst te behalen en niet op nationaal niveau.

Opwekpotentie van windturbines

- Bewoners vinden windturbines in dit gebied inefficiënt. Windturbines op zee leveren veel meer rendement op.

2. Waterleidingenterrein/Gein

Het zoekgebied Waternet/Gein grenst direct aan de woonwijken Gein 3 en Gein 4. Het park de Gaasperzoom maakt deel uit van de Amsterdamse Hoofd Groenstructuur en het Natuurnetwerk Nederland en is daardoor van onschatbare recreatieve waarde. De Gaasperplas is bovendien het 'Zandvoort aan Zee' voor de hele Bijlmer, met name voor een grote groep bewoners die zich geen vakantiehuizen kan veroorloven.

Leefomgeving

Hinderbeleving en gezondheidseffecten

- Zorgen over geluid en trillingen van windturbines omdat deze mogelijk de gezondheid kunnen schaden.
- Bewoners vragen zich af waarom voor dit zoekgebied, zo dicht op de woonwijken, niet eerst een grondige, onafhankelijke plan-MER is opgesteld.
- Verlies van rust: voornamelijk in de vorm van geluidshinder voor kinderen en kwetsbaren.
- De zorg is geuit dat windturbines te dicht bij de leefomgeving komen. (zie afbeelding)
- Er zijn zorgen geuit over de overlast van slagschaduw door de wieken van de windturbine.
- Bewoners wijzen op de al bestaande (piek) geluidshinder: vliegroutes Schiphol, nabijheid A9, A2, N236; div. muziekfestivals Gaasperplas.

Natuur

- Naast de invloeden op mensen zijn er zorgen over het effect op vogels. Met name de weidevogels die in omliggende weidegebieden aanwezig zijn, worden genoemd.
- Bewoners wijzen op het feit dat locatie deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdinfrastructuur Amsterdam en het Natuurnetwerk Nederland. Er wordt een uniek stukje groen in Amsterdam aangetast, wat ook invloed heeft op de algehele biodiversiteit van Amsterdam. (Omgevingsvisie p. 45).

Recreatie & belevingswaarde

- Dit zoekgebied wordt gebruikt door bewoners uit de hele Bijlmer, vooral door mensen met een kleine beurs, uit div. etnische gemeenschappen voor recreatieve doeleinden.
- Ook de jongeren in de wijk noemen nadrukkelijk de recreatieve en rustgevende waarden van het gebied.
- Er worden zorgen geuit over de mate waarin deze activiteiten onder druk komen te staan. Dit heeft met name te maken met het feit dat veel bewoners van de Bijlmer niet over 'eigen' groen beschikken (zoals een tuin) en dus afhankelijk zijn van deze openbare plek voor hun recreatieve groen. Aannemelijk is dat bewoners van alle in Zuidoost te bouwen woningen (Amstel III, Gaasperdam) eveneens afhankelijk zijn van dit gebied voor recreatie dicht bij huis.
- In het [Toekomstplan Gaasperplas](#) staat dat de Gaasperplas een onderhoudsbeurt krijgt. Er zijn zorgen over hoe deze plannen zich verhouden tot het plaatsen van de windturbines.

Ruimtelijke kwaliteit en landschap

- Zorgen over potentiële waardedaling van de bestaande bouw.
- Bewoners uit voornamelijk Gein verwachten dat windturbines de horizon sterk vervuilen.
- Zorgen over een mismatch tussen het uniek stukje van dit historische zoekgebied met al aanwezige (historische) molens en de karakteristieken van de nieuwe windturbines.
- Vragen gaan over waar er nu een zoekgebied is nadat er veel geld is gestopt in het verbeteren van de leefbaarheid door de bouw van de Gaasperdammertunnel.

Maatschappelijke betrokkenheid en democratische legitimatie

Inpraak en dialoog

- Zorgen over het achterblijven van de betrokkenheid van verschillende groepen. Hier wonen onder andere mensen met een minder gunstige sociaal en/of economische positie, die ook niet altijd de Nederlandse taal beheersen.
- Bewoners geven aan het gevoel te hebben dat zij geen invloed hebben op de uiteindelijke besluiten. Bovendien wordt aangegeven dat de informatievoorziening als ondermaats ervaren wordt. Men vraagt zich af hoe de gemeente met name de div. etnische gemeenschappen in Zuidoost alsnog adequaat gaat informeren.
- Bewoners vinden dat de gebruikte onderzoeken niet aansluiten op de Nederlandse situatie. Zij wijzen op Europese regelgeving en roepen op recent wetenschappelijk onderzoek bij de normeringen te betrekken.
- Vragen gaan over of de RES-doelstelling al mogelijk is behaald. Bewoners stellen voor op buurt- en wijkniveau in heel Zuidoost te kijken naar alternatieve verduurzamingsmaatregelen die op breed draagvlak kunnen rekenen.
- Na bekendmaking van de zoekgebieden hebben bewoners een website gebouwd met argumenten tegen de bouw van turbines in dit zoekgebied: www.geinzegtnet.nl

Sociale cohesie

- Zorgen over dat de diversiteit en buurtcohesie zal lijden onder windturbines. Zo zullen mensen die dit kunnen (betalen) wegtrekken, maar anderen die hier de middel niet toe hebben genoodzaakt zijn te blijven. Ze zijn bang dat dit voor onrust zal zorgen in de buurt.

Samenhangend en betaalbaar energiesysteem

Liever meer zonne-energie

- Voorkeur voor de inzet op meer zonne-energie en andere verduurzamingsmaatregelen die op breed draagvlak kunnen rekenen.

Inzet van alternatieve technieken en innovaties:

- Er zijn vragen of besparingsmaatregelen op zichzelf niet al voldoende opleveren en of windturbines dan nog wel in dezelfde mate nodig zijn.

Energieafnemers

- Bewoners vrezen dat de energie opwek naar een datacenter gaat en vragen de gemeente dan ook om geen nieuw datacenter te faciliteren.
- Bewoners vragen zich af hoe de gemeente kan waarborgen dat m.n. minder draagkrachtige wijkbewoners gegarandeerd zullen profiteren van verduurzamingsprojecten?

Bijdrage aan CO2 doelstelling

Ambitie Windenergie van Amsterdam en het Rijk

- Bewoners vrezen voor windturbines in dit voorkeursgebied, op land, terwijl zij willen dat de gemeente Amsterdam deze realiseert op zee.
- Bewoners onderschrijven de klimaatdoelstellingen van de gemeente, maar vragen om alternatieve maatregelen die beter bij de schaal en de eigenheid van het gebied passen.

3. Hoge Dijk/knooppunt Holendrecht

Er hebben verschillende inspreekmomenten plaatsgevonden rondom de RES 1.0 waarbij bewoners, bezoekers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden signalen konden meegeven gerelateerd aan de windzoekgebieden, zo ook Knooppunt Holendrecht. Sommige van deze signalen zijn generiek van aard, maar komen wel uit dit zoekgebied. Andere gaan specifiek over dit zoekgebied. De gemeente is zich ervan bewust dat deze generieke en specifieke zorgen op verschillende plekken door elkaar lopen. Voor uitgebreidere informatie over de generieke zorgen kunt u hier klikken, om terug te gaan naar deel 1 van dit document.

Knooppunt Holendrecht Leefomgeving

Gezondheid

- Bewoners achten de gezondheidsrisico's onaanvaardbaar, ook voor buurgemeenten De Ronde Venen en Ouder- Amstel
- Bewoners vragen aandacht voor AMC, onderwijsfaciliteiten HvA en UvA, onderzoekslaboratoria en de vier aanpalende residentiële zorginstellingen, zowel somatisch als psychiatrisch. Hier verblijven mensen die al ziek zijn en geen extra gezondheidsrisico's mogen lopen. Ook behandelcentrum kwetsbare jongeren (LEVVEL) VSO-Autisme en Kinderdagverblijf.
- Bewoners wijzen op het cumulatief effect van geluid én van geluid met andere schadelijke uitstoot (roet, fijnstof ed). Turbinelawaai wordt niet gemaskeerd door weg-, vlieg- en spoorlawaai. Er is ook geen maskeereffect voor het laagfrequent geluid.
- De sociale huurwoningen in het gebied zijn slecht geïsoleerd. Bewoners zijn voor buitenrecreatie en vakantie afhankelijk van direct bereikbaar groen. In hele wijk voorbereidingen voor verdichtende woning- en wegenbouw ten koste van het groen. De 40.000 nieuwe bewoners zijn echter gelokt met folders over de groene recreatiemogelijkheden.

Recreatie & belevingswaarde

- Zorgen over buitenactiviteiten in dit zoekgebied.
- Zoekgebied ligt deels op golfterrein. De turbulentie van een windturbine maakt uitoefening van de sport onaantrekkelijk en onmogelijk. Hier golven de talenten uit Zuidoost die op andere clubs niet welkom zijn

- De Ouderkerkerplas en Abcoudermeer en De Hoge Dijk, De Ruige Hof, volkstuinpark de Vijf Slagen worden genoemd als plekken recreatieve waarde.

Natuur

- Het gebied rond Knooppunt Holendrecht is broed- en verblijfplaats én trekroute vogels.
- Bijzondere gidssoorten flora en fauna. Baltsgebied vleermuissoorten. Vogelbescherming en Landschap Noord-Holland mordicus tegen windturbines hier. Gebied is al 'compensatienatuur' voor wegenknooppunt.
- Gemeente moet driedubbel beschermde status van het zoekgebied respecteren: NatuurNetwerkNederland, Hoofdgroenstructuur, Amstelscheg, EcologischeHoofdstructuur. Belangen van mens en natuur zijn hier vele malen groter dan de belangen van energieopwek precies hier.

Ruimtelijke kwaliteit en landschap

- Bewoners wijzen op de negatieve gezondheidseffecten gecombineerd met waardedaling van de woningen. Zij vrezen dat de diversiteit en buurtcohesie hieronder lijden. Mensen die dit kunnen (betalen) vertrekken, maar anderen die hier de middelen niet toe hebben, zijn genoodzaakt te blijven. Dit zorgt voor onrust in de buurt.
- Vragen gaan over clusteren van windturbines en aansluiten van windturbines op de karakteristieken van gebied.
- Oorspronkelijke plek, bedrijfsterrein Amstel III, vinden velen een veel betere plek.

Maatschappelijke betrokkenheid en democratische legitimatie

Inspraak en dialoog

- Bewoners: verschillende groepen zijn niet betrokken. Veelal bewoners met lage SES, vaak anderstalig of laaggeletterd zijn niet actief betrokken in participatietrajecten.
- Bewoners voelen zich gedupeerd door keuzes waar andere Amsterdammers profijt van hebben. De negatieve impact lijkt nu vaak uit te vallen naar mensen met een laag inkomen. Voor de toekomstige geprivilegieerde bewoners Amstel III is het gebied verplaatst naar nieuw 6A. 'Oude' bewoners worden niet gezien, maar dragen wel de last van de groene ambities van de nieuwe bewoners van de 'duurzame' nieuwbouwprojecten. Ook de binnenstad wordt ontzien. Dit lijkt niet op sociale duurzaamheid of klimaatrechtvaardigheid.
- Bewoners uit de omgeving geven mee dat zij slecht zijn geïnformeerd.
- Zorgen geuit dat de stem van bewoners weinig tot geen impact heeft.

Meedoen in de opbrengsten

- Vragen gaan over meedelen in de opbrengsten, en of dit toegankelijk is voor iedereen in zoekgebied. Veel bewoners beschikken niet over de middelen om echt mee te kunnen doen en te kunnen profiteren van de windturbines.

Betrokkenheid buurgemeenten

- 'Samenklontering' van windturbines gemeentes dreigt. Vragen gaan over of er voldoende wordt afgestemd met buurgemeenten. Gemeente De Ronde Venen plaatst geen windturbines en wil niet opgezadeld worden met de overlast van Amsterdamse turbines.

Samenhangend en betaalbaar energiesysteem

Liever meer zonne-energie

- Veel bewoners hebben hun voorkeur geuit voor de inzet op meer zonne-energie.
- Inzet van alternatieve technieken en innovaties

- Er zijn vragen of besparingsmaatregelen op zichzelf niet al voldoende opleveren en of windturbines dan nog wel in dezelfde mate nodig zijn. Men wijst op de gebouwde en nog te bouwen datacentrales in Zuidoost die een aanslag doen op de stroomvraag.
- Vragen over of minder hoge windturbines niet beter zijn.
- Bewoners vragen nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden van kernenergie: bijv. een moderne, kleine kerncentrale i.p.v. de kolencentrale Hemweg.

Gevolgen maatschappelijke ongelijkheid

- Nergens is de ongelijkheid tussen bevolkingsgroepen zo zichtbaar als hier. Hoogste perinatale sterfte, kortste levensverwachting. Kinderen blijven achter in onderwijs. Gevolgen voor arbeidsdeelname en verwerven zelfstandig bestaan zijn navenant. Relatie met prevalentie criminaliteit en geweld onder jongeren. De overheid dient mens en natuur te beschermen, niet bewust bloot te stellen aan risico's van nog meer slapeloze nachten. Tegenwerking doelen Masterplan en Social Pact.